

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**İNSAN HAKLARINI İNCELEME
KOMİSYONU**

**GÖÇ VE UYUM ALT KOMİSYONU
TUTANAKLARI**

Tarih: 12 Nisan 2018 Perşembe

12 Nisan 2018 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 10.43
BAŞKAN: Atay USLU (Antalya)

BAŞKAN – Sayın Komisyon üyeleri, değerli misafirlerimiz, konuklarımız; hoş geldiniz diyoruz.

Bugünkü konuklarımız Dünya Ahıska Türkleri Birliği Genel Sekreteri, Komisyon Üyesi ve Asistanı.

Biz, Göç ve Uyum Alt Komisyonu olarak, Türkiye’ye göçmüş, uluslararası göç anlamında Türkiye’ye göçmüş her türlü yabancıyla ilgili, göçmenle ilgili, göçmenlerin iş ve işlemleriyle ilgili incelemeler yapıyoruz sahada. Şu ana kadar, tabii, sayılarının çok olması sebebiyle daha çok Suriyeliler konusuna eğildik ama tabii, bundan sonra da farklı göçmenler, sığınmacılar ve düzenli göçmenler konusunda da çalışmalar yapacağız.

Bugün Türk soylular grubundan Ahıskalılarla ilgili bir dinleme yapacağız. Sizden, konuklarımızdan Türkiye’ye geliş süreçleri, neden geldikleri, geldikten sonra nerelerde yaşadıkları, karşılaştıkları sorunlar, vatandaşlığa geçiş süreçleri veya ikamet izinleri süreçleri, sağlığa, eğitime ulaşımalarıyla, erişimleriyle ilgili varsa problemlerini veya tersine, yaşadıkları güzel, olumlu gelişmeleri de dinlemek isteriz. Tabii, bu dinlemeden sonra Ahıskalılarla, Ahıskalı kardeşlerimizle de buluşacağız. Aslında tabii biz önce sizi dinleyelim, sorunları dinleyelim, bir ön bilgi edinelim, daha sonra da sahada inceleme, araştırma yapalım ve bunlarla ilgili Meclis olarak, Komisyon olarak neler yapabiliriz diye en sonunda inşallah bir rapora bağlayacağız, bunu da ilgili kurumlarla, ilgili bakanlıklarla konuşacağız.

Ahıskalılar tabii zor yaşam koşullarından dolayı Türkiye’ye göç ettiler, etmeye devam ediyorlar. Türkiye’nin farklı yerlerinde iskân ediliyorlar ve kalan birçoğunun nihai hedefi -şu ana kadar herhâlde sayıları 30 bini buldu, 30 bin kişi Türk vatandaşı oldu- Türk vatandaşı olmak. Bununla ilgili de devletimiz -mevzuat değişikliklerini yaptıktan sonra- gerekli çalışmaları sürdürüyor. İnşallah bu çalışmamız verimli olur, Ahıskalılar için, Türk soylular için verimli olur diye düşünüyorum. Komisyonumuz herhâlde bundan sonra birkaç hafta arka arkaya Türk soylular konusuna biraz daha yoğunluk verecek, bu alanda da çalışma yapıp sonuçlandıracağız diyorum.

Buyurun, sizi dinlemeye başlayalım.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyelerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyoruz.

Genel Başkanımızın Komisyon Başkan ve üyelerine çok selamları var. Kendileri Kazakistan ve Türkiye’de ikamet ettiklerinden şu anda müsait olmayınca katılamadılar ama selamlarını iletiler.

Dünya Ahıska Türkleri Birliği olarak Ahıska Türklerinin dağınık bir şekilde sorunlarını iletmekte problem olduğu için şu anki Cumhurbaşkanımızın, o dönemki Başbakanımızın bir Kazakistan ziyaretinde “Dağınık derneklerden, vakıflardan ziyade tek bir kuruluş altında toplayalım.” diye bir teklifi üzerine, biz de buna bir hazırlık yaparak 2010 yılında Bakanlar Kurulu kararı, Başbakanımız ve Cumhurbaşkanımızın onayıyla 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun’la kurulmuş STK olarak görev yapmaya başladık. Yani, dünyanın değişik bölgelerinde, 10 farklı ülkede yaşayan Ahıska Türklerinin sivil toplum kuruluşu olarak çatı kuruluşuyuz. İşte, dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın, Ahıska Türklerinin hem yerelde hem Türkiye’yle ilgili problemlerini ilgili makamlara iletmek ve çözüm yolu aramak için çalışma yapıyoruz.

Malumunuz Değerli Başkan ve Komisyon üyelerimiz; Ahıska Türkleri, biliyorsunuz Anadolu'nun bir parçası olan bir halk. En son -kısa olarak anlatacağım- Edirne Anlaşması'yla bu topraklar Sovyetler Birliği'ne dâhil ediliyor, maalesef orada kalınmıyor; 15 Kasım 1944'te Stalin'in bir emriyle bir gece ansızın bütün halk Ahıska Bölgesi'nden alınarak Orta Asya'ya, hiç tanımadıkları bölgeye sürgüne gönderiliyor. Bu 90 bin civarında olan halk ilk başta Kazakistan, Özbekistan ve Kırgızistan'a sürgün ediliyor, 3 ülkeye. Daha sonra, biliyorsunuz, işte yine orada araları karıştırılarak 89'daki Fergana Olayları'ndan sonra Özbekistan'daki halkımız da buradan Rusya, Azerbaycan, daha sonra Ukrayna, buralara dağılıyor, az bir kısım da yine Gürcistan'a tekrar dönüştü. Tekrar, biliyorsunuz, Rusya'ya gittikten sonra bu Krasnodar ve bölgesindeki halkımız orada da vatansız kaldığı için 2000'den sonra da Amerika'ya derken dünyanın değişik bölgelerine âdeta savruluyor halkımız. Yani, şu anda tam 10 ülkede yaşıyor. Yoğunluk Kazakistan'da, 200 binin üstünde en yoğunluk olan ülke, Azerbaycan 100 bin civarında, Rusya yine 100 bin civarında, diğer ülkeler biraz daha az; Kırgızistan 30 bin, Özbekistan yine 45 bin civarında ve Türkiye. Tabii, bu insanlarımızı sürerken yok olsunlar, asıl problem buydu ama o soğuk iklimde dahi kendilerini yitirmeden, sağlıklı bir şekilde yine ulaştılar ama yaklaşık bir ay süren bu yolculuk esnasında kaynaklara göre 17-20 bin kişi hayatını yitiriyor, sırf o tren yolculuğunda biliyorsunuz insani olmayan...

BAŞKAN – 1944'te.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, 1944'te. 20 bin civarında halkımızdan orada...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Kırım sürgünüyle eş zamanlı olandı, değil mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Yaklaşık olarak yani onlarla ay farkı var, bizimki kısım.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ama aynı Stalin döneminde.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, tabii, Stalin dönemi hepsi.

Tabii, buradaki sürülmelerin en büyük sebebi Türk ve Müslüman olmaları çünkü onlara göre güvenilmez bir toplum Türkiye'nin tam sınırında yaşıyor yani Posof'un yanı Ahıska dediğimiz bölge, Posof'tan sonra 15 kilometre. Yani, burada böyle bir topluluğun olması onlar için büyük bir risk. Bu riski de kaldırmak için “Sizi çok kısa bir zaman buradan alıp -burada şu anda emniyetsiz bir dönem var, savaş var çünkü Almanlarla- transfer yapıyoruz, kısa bir zaman sonra tekrar geri alacağız.” diyorlar tamamen kandırarak çünkü malını, mülkünü, hiçbir şeylerini almadan götürüyorlar, bütün varlıklarını bırakarak götürüyorlar.

BAŞKAN – Tuzak.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, o var, insan haklarından yoksunluk var, işte, soykırım diyorlar. Gerçekten aslında Ahıska Türklerinin bir araştırılması lazım, bu sürgünün... Aslında en büyük soykırım o dönemde yapılıyor. Hiçbir suçu ve günahı olmayan bir toplum tamamen yalan ve kandırmacayla yerlerinden, yurtlarından, evinden, bütün varlıklarını ellerinden alarak... Oralara sonradan Ermeni ve Gürcüleri yerleştiriyorlar, yaklaşık 29 civarında köy var, 1 ilçe var yani 100 bin civarında bir halk. Tabii, gittikten sonra hiç tanımadıkları bir yer Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, dil sorun bir kere çünkü Rusça konuşuluyor orada o dönemde. Hemen kendilerini toparlıyorlar çünkü ilk etapta... Yani bunu niçin böyle kısa anlatıyorum? Göç ve uyumdaki bizim halkımızın o zamanki yapısı ile şimdiki yapısını bir değerlendirmek için bunu açtım. Çok dağınık bir bölgeye atıyorlar. Mesela, Kazakistan malumunuz çok büyük bir coğrafya. O coğrafyada diyelim bir grup vagonu farklı farklı bölgelere, farklı farklı şehirlere yerleştiriyorlar. Zaten Kazakistan'da trendeki vagonlara yerleştirilirken de akraba da çoğu zaman gözetilmiyor yani gelen

herkes bir vagona atılıyor ve o vagon farklı bir şehirde, bu vagon... Yani, anne başka bir şehre düşüyor, baba başka şehirde, evlat farklı bir şehirde. Tam on yıl tecrit uygulanıyor; şuradaki, 10 kilometre ötedeki Ahıska Türklerinin yaşadığı köye giriş yasak yani birinin on yıl bulunduğu köyden başka bir köye ulaşmasına yasak konuyor, tecrit. 1956'da kaldırılıyor bu tecrit, 1956'dan sonra aileler birleşmeye başlıyor yani yaklaşık on yıl boyunca ailelerin çoğu dağınık, nerede olduklarını bilmiyorlar, böyle bir zulüm var. Tabii, bu dönemde, o soğukta yolculukta hastalanan insanlar da var, birçoğu o ilk dönemde hayatını kaybediyor ama bir an önce hemen alışıp 1956'dan sonra dağınık olan bütün Ahıskalılar... Zaten Ahıska Türkleri hep birbirine yakın ve akrabadır Sayın Başkan, o kadar yakınlar, hep akrabalar. Birbirleriyle iletişim kurup buluyorlar zamanla. Artık çok yakın birkaç bölgeyi seçiyorlar ve aynı bölgede yaşamaya başlıyorlar çünkü aile yapıları çok sağlam yani Türklerdeki yapının aynısı, asla dağınık yaşamayı, kopuk yaşamayı sevmiyorlar. Bırak kendi içerisindeki aileyi, bütün ırk olarak öyleler, bir arada yaşamayı çok seviyorlar. Bir iki şehre toplanıyorlar, orada anında hemen kendi STK'lerini kuruyorlar, o durumda bile hemen Ahıska kültür merkezleri kuruluyor, onun üzerinden çocuklarının orada kendi örf ve âdetlerini, kültürlerini yitirmemesi için çalışmalar yapılıyor çünkü hiç bilmediğiniz bir toplumdasınız, Sovyetler Birliği, Rus sistemi tamamen farklı bir sistemde “Burada kendi benliklerimizi yitirmeyelim.” diye o dönemde sağ olsunlar büyüklerimiz özveriyle bir çalışma yapıyorlar, örf âdetlerimizi...

BAŞKAN – Dillerini hiç unutmuyorlar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Asla. Kendi aralarında her zaman şey ama tabii ki dışarıda mecburen Rusça konuşuluyordu. Bu şekilde devam ederken tabii sıkıntılar var, pasaportları verilmiyor, vatansız olarak ikamet ediyorlar veya mesela Sovyetler sisteminde şöyle bir durum var: Herkes eğitim alıyor, okutuluyor ama bunların Ahıska Türkü olduğu için fazla üst makamlara gelmemeleri için diyelim ki o dönemde mecburi eğitim ne kadardır? Lisedir, 11'inci sınıf. 11'inci sınıfı okutur, diğerlerinde hemen zorluk çıkarılır “Aman bunlar okumasın, çok bilinçli bir toplum olmasın.” veya yüksek makamlarda asla, hiçbir zaman üst kademede iş verilmemiştir Ahıska Türklerine, hiçbir tane. Yani, tamamen bağımsızlıktan sonra olmuştur böyle üst makamlarda yani Türki Cumhuriyetler artık olunca tabii o dönemde üst makamlara gelen Ahıska Türkleri var, Türk Cumhuriyetlerinin içerisinde ama ondan önceki dönemlerde bu konuda da fazla önleri açılmamış halkımızın. Böyle nadiren üniversitede veya akademisyen olarak çalışma yapan çok az olsa da olmuş Özbekistan'da mesela, orada biraz daha rahat bir toplum.

Tabii, Sovyetler Birliği'nin yıkılmasından sonra halkımızda zaten özlem var, Türkiye'yle çok kopuk bir hayat var, sadece büyüklerinin anlatmasıyla, işte, o dönemde Kars, Iğdır, Ardahan'ı devamlı anlatmasıyla halk biliyor Türkiye'yi, başka hiç malumat yok ama Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlığından sonra artık Türkiye'ye serbest göç başlıyor çünkü tek şeyleri... Orada ne kadar da yaşasalar...

BAŞKAN – Ondan göç yasak mı?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii ki.

BAŞKAN – Türkiye mi yasaklıyor Rusya mı?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Rusya, Sovyetler Birliği. Türkiye'ye gelmelerini bile yasaklıyor, çok böyle nadir, işte, o zaman diyelim o bölgenin genel sekreterliğinden özel izinler alıp, Türkiye'ye gelip bir hafta gezen falan öyle var ama normal pasaportla asla o konuda şey sağlanmıyor; Türkiye görülmesin, Türkiye tanınmasın, Türkiye'yle ilişkilerini tamamen sıfır noktasında tutalım Ahıska Türklerinin. Ama Ahıska Türklerine mesela teklif getiriliyor birçok ülkede “Gelin, pasaportlarınızı istediğiniz diğer ırkları yazalım, milliyetinizden bu Türk ibaresini çıkaralım, size daha farklı avantajlar verelim okumada olsun, diğer iş imkânlarında

olsun.” diye ama tabii hiçbirini razı olmuyor. Zaten Türk Cumhuriyetleri içerisinde milliyeti “Türk” yazan tek Ahıska Türkleridir, pasaportlarında, hâlâ Ahıska Türklerinde “Türk” yazıyor, diğerlerinde mesela “Kazak” veya işte farklı şeyler yazılıyor. Bir kısmında da “Azerbaycan” yazılıyor çünkü o zaman mecburi Azerbaycan yazdırılmış, onları da bağımsızlıktan sonra mahkemeye vererek tekrar birçoğu “Türk” yazılmasını geri aldı. Böyle bir şeydeyken en sonunda bu bağımsızlıklardan sonra başlıyor serbest göç. Tabii, serbest göçün bir sürü sıkıntıları var, onu İbrahim Bey anlatacak. En son rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal döneminde bir girişim yapıyor. Sağ olsun, bizimle ilgili 3835 sayılı bir kanun çıkarılıyor, Ahıska Türkleriyle alakalı kanun. Bu kanunla ilk iskânlı göç gerçekleşiyor 93’te İğdır’a. Tabii, o dönem biraz plansız veya nasıl şey olursa, göç, sistem tam anlamıyla yerine oturmuyor hatta kapsayan aile sayısı bile o anda gerçekleşemiyor yani 500 aile düşünülüyor iskânlı göçle getirilmeye ama 200 civarında aileyle kalıyor o dönem. Bundan sonra yani 93’ten sonra hiç iskânlı göç maalesef olmuyor Ahıska Türkleriyle alakalı. Devamlı serbest göçle Türkiye’ye geliniyor, bu da tabii bir sürü problem serbest göç olduğu zaman çünkü geldiği zaman ilk başta barınma problem, onun yanında ikamet, oturma izni problem, çalışma izni problem, sağlık problem. Bunların hepsi problem ve Ahıska Türklerinin de buradaki en büyük sıkıntısı “Türkiye’nin dışından gelen yabancının izlemesi gereken bütün prosedürleri ben de izliyorum, o zaman benim ne farkım var? Ben bu kadar, yetmiş üç yıl niçin bu çileyi çektim yurt dışında, diğer ülkelerde?” Zaten hakikaten de Türk adına bu çileyi çekmiş yani o insanlar sonuçta bizim bir parçamız. Şu anda Erzincan’da göç olduğu için ben orada da söylüyorum, mesela Erzincan’ın bir gün toprakları -Allah göstermesin- bir yere kaydı, sonradan da o halkı sürdüler, tekrar geri geldiği zaman nasıl normal karşılamak gerekirse Ahıska Türkü bizim topraklarımızın... Yani, o zamanki dönemdeki yönetim nasıl Edirne Anlaşması’yla onlara verdi, öylece insanlar da orada kalıyor maalesef.

BAŞKAN – İskânlı göç ile serbest göçün farkını da bir anlatalım şey anlamında.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, şimdi, işte, iskânlı göç tamamen devletimiz tarafından organize edilen bir göç. Bu, ilk 1993’te yapılmıştı. En son 2014’te, bildiğiniz üzere, Ukrayna’da yaşayan Ahıska Türkü’nün... Bizim, Ukrayna’da 9 bin civarında vatandaşımız var.

BAŞKAN – Donetsk gelen mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, Donetsk. Slavyansk aslında şehrin ismi ama bölge olarak... Burada yaşayan halkımız, tabii, bunlar 1989’da Fergana olaylarında mecburi oraya sığındılar, Ukrayna’ya. Çünkü orada iki kardeş ülkenin insanların arasına bir fitne sokuldu ve orada çok büyük bir facia yaşandı 1989 yılında Özbekistan’da. Fergana olayları meşhurdur.

SAİD YÜCE (Isparta) – Ne oldu orada tam?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Orada Ahıska Türkleri ile bizim bu Özbek arkadaşların arasına bir fitne sokuluyor ufak bir hareketten.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – 1993’te mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 1989 efendim. Derken orada kıskırtıyor tabii bu araçlar Özbek kardeşlerimizi. Orada hemen Ahıska Türklerini ölümler, yakmalar yıkımlar; çok büyük bir facia var. Orada mecburen halk kaçışıyor. İşte, Özbekistan’dan ta Ukrayna’ya, Rusya’ya, Azerbaycan’a -maalesef- oradan sürgün yapıyor, ikinci bir sürgün. Bu dönemden sonra orada iyi bir hayat yaşanıyor yani Ukrayna’da. Ukrayna yönetimi gerçekten de bizim insanlarımızı karşı çok iyi bir yaklaşımla muamele yapıyor. Yerleşiyorlar, birçok köye de yakın köylerde yaşıyorlar. 9 bin civarında bir halk var. Ama 2014’te Rusya ile Ukrayna’nın arası bozulduktan sonra tam da yaşadığımız bölgede savaş çıkıyor. Yani biliyorsunuz, iç bölgede herhangi bir sıkıntı

yok Ukrayna'nın. Bu Kırım ve ona yakın bölgeler, bizim de Ahıska Türklerinin çoğu o bölgede yaşıyor. Tabii, o anda bizim yaklaşık 17 tane evimiz bombalandı. Allah'tan herhangi bir ölüm olmamıştı ama bu çok sıkıntıya mal oldu. Hemen anında, 20 Mart 2015'te, sağ olsun, Sayın Cumhurbaşkanımızın bir Kiev ziyareti olmuştu. Biz Genel Başkanımız ve Yönetim Kurulu olarak bir randevu talebinde bulunduk ve Kiev'i ziyaretinde Sayın Cumhurbaşkanımıza durumu arz ettik. Yani bu halkımızın burada şu anda can ve mal güvenliğinin olmadığını, bunların bir an önce Türkiye'ye transferinin yapılması gerektiğini anlattık. Sağ olsun, Sayın Cumhurbaşkanımız anında talimatı verdiler ve "Buradaki, sıkıntı olan bölgedeki insanların hepsini alalım Türkiye'ye." diye, o anda bir çalışma yapıldı. Bize liste çalışması yapma görevini verdiler. Biz bütün o bölgeyi anında... Çok sıkıntılıydı o bölge çünkü savaş devam ediyor, insanları bulamıyoruz. Evlerin yaklaşık yüzde 40'ı Rusya'ya sığınmış, kaçmış. Diğer yüzde 10 Türkiye'de herhangi bir bölgeye sığınmış, onlara ulaşmaya çalışıyoruz. İlk etapta 677 aile, 3 bin kişilik bir liste oluşturup bunların tabii istatistiğini yaptık. Çocuk sayısı, öğrenim durumları, aile yapısı, yaş durumlarından tut da hepsinin mesleki durumlarıyla alakalı çok büyük bir çalışma yaparak Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığa ve İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne verdik. Çok kısa bir zamanda, nisan ayının sonundaki Bakanlar Kurulundan bunlar geçti, iskânlı göçler. Anında hemen konut tahsisine geçildi, TOKİ'ye talimat verildi, Sayın Cumhurbaşkanımız zaten onu da vermişti. Ama zaman çok dar olduğu için efendim, hazır konutlar arandı. Nerede hazır konutlar Türkiye'de?

BAŞKAN – Erzincan'da.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – En son toplu konut... Çünkü şöyle bir teklif götürüldü: "15 konut şurada var, 40 konut şu şehirde var." falan. Biz bunları fazla sıcak bulmadık çünkü toplu yaşayan bir halk bunlar, çok dağınık bir hâlde olur. En sonunda, Erzincan'da 600 konutun olduğu söylendi. Biz anında ona razı olduk çünkü zaman çok dar, anında getirmek gerekir. Yani yoksa Sayın Cumhurbaşkanımız şöyle de bize bir şey sunmuştu: "Sizleri birinci alalım, bir yerde geçici olarak bakalım. Ondan sonra toplu konutlarla istediğiniz bölgede değişik bir şey de yapalım." Ama halk "Hayır, biz..." Orada da artık can ve mal güvenliği olmadığı için bir an önce... Burası vardı. Hemen Erzincan'dan, onlardan 600 konut hazır aldık. Diğeri de.. 72 yetmiyordu. O da Bitlis'in Ahlat ilçesinde vardı hazır. O ikisine hemen şey yaparak işlemler başlatıldı. Tabii, bu iskânlı göç olduğu için her türlü çalışması bunun içerisinde yapılıyor. Yani iskânlı göçte şöyle yapıldı efendim: O yaşadığı köyden halkımız alındı araçlarla, otobüslerle. En yakın havalimanı neresi? Diyelim ki Donetsk. Oraya yakın Donetsk. Biz bütün uçakları Donetsk'ten... Donetsk'e getirildi. Oradan uçakla alındı, Erzincan Havalimanı'na indirildi ve oradan araçlarla kendileri alınıp eşyalara da hiç el vurulmadan bütün görevliler tarafından evlerine indirildi.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Eşya getirebildiler mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Yani elindeki eşyalar, bagajları diyorum.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Giyecekler sadece.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Ben bagaj olarak diyorum. Çünkü eşyaların hepsi... Biz konutların tahsisinden sonra aile yapısına göre, Sayın Başbakanımıza durumu ilettik. Çünkü bunların oradaki bütün mal varlıkları asla satılmıyor ve hiçbir değeri de yok. Çünkü savaş bölgesinde hiçbir şey yok. Bundan dolayı bunların ellerinde ne hazır bir maddi imkânları var ne de satacak imkânları var. Bu sebeple, evlerinin donanımıyla ilgili şey yaptık. Sağ olsun Başbakanlığımız, Erzincan Valiliği; bir ödenekle bütün evler ailedeki sayıya göre donatıldı. Yani 6 varsa 6 yatak alındı, mutfak ona göre donatıldı; odaları, şeyleri...

BAŞKAN – Herkes yerleştirildi.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Herkes yerleştirildi bu şekilde.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ne iş yapıyorlar orada?

BAŞKAN – Bağ bahçe tahsisı yapıldı.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Erzincan’da şu anda bağ bahçeden...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – 2015’te oldu bu, değil mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii efendim, 25 Aralık 2015’te başladı, 2017’de bitti.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Kaç aile var?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 600 aile Erzincan’da.

BAŞKAN – Toplam 970 aile değil miydi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, toplam. Şu anda ek listeye ilgili bir çalışmamız var. O ek liste...

BAŞKAN – 970 aile, 2 bin kişi.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 3 bin kişi efendim. Erzincan’daki iskân tamamlandı. Şimdi, Bitlis Ahlat’ta...

BAŞKAN – Ben sözünüzi kesiyorum da şöyle: Tabii iskânlı göç ile serbest göçün farkı şu: Tabii, İskân Kanunu’ndan kaynaklanan bir durumda Türk soylular Türkiye’ye iskânlı olarak götürüldükleri zaman bir bölgeye götürülürler, onların konut ihtiyaçları...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii.

BAŞKAN – ...ve beraberinde eğer tarımla istigal edeceklerse de bir miktar da arazi kendilerine tahsis edilir, tapuları kesilir ve oraya yerleştirilir. Yani ondan sonra hayatlarını orada idame ettirirler.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Vatandaşlık da verilir orada.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, tabii, anında, hep verildi zaten şu anda.

BAŞKAN – İskânlı göçte vatandaşlık sorunu olmaz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Hiç sorun yok.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Tarımla mı uğraşıyorlar çoğunluğu?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, şu anda en fazla yoğunluk tarım ve hayvancılık.

BAŞKAN – Ama hepsi iskânlı göçle götürülmüyor, bir kısmı da diğer göçmenlerde olduğu gibi ikamet izniyle veya insani ikamet izniyle veya farklı şartlarda getiriliyor.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sayın Başkanım, o daha çok, serbest göçle.

BAŞKAN – Serbest göçle.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Erzincan’ın neresindeler? Erzincan’ın bir ilçesi...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Erzincan’ın Üzümlü ilçesinde efendim. Erzincan Üzümlü, zaten...

SAİD YÜCE (Isparta) – Bunlar iş güçlerini kurana kadar nasıl geçiniyorlar?

BAŞKAN – Efendim, şimdi oraya geliyorum, anlatacaklar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Şimdi, yerleştirilme... İlk, evlerin donanımı yapıldı. Donanımdan sonra ilk grup alındı, ilk grup 25 Aralık 2015'te alındı ve bunlar tabii, gelir gelmez... Zaten Erzincan da malumunuz iklim şartı olarak soğuk bir şehirdi o dönemde, Aralıkta geldiler. Kızılay, anında, yaklaşık bir on gün hemen sıcak yemek verdi halkımıza kendileri hiç uğraşmasın diye. Bunun akabinde, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı hemen liste yaparak ev halkına, kişi sayısına göre yardıma başladı. Yani diyelim, bir evde 6 kişiye her ay bin TL'nin üzerinde yardım yapılıyor. Bu hâlâ devam ediyor?

BAŞKAN – Toplam aileye?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Toplam aile.

SAİD YÜCE (Isparta) – Peki, iş gücü sahibi olanlar olduysa...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Var. Efendim, bunun yanı sıra, İŞKUR'dan... Çünkü Erzincan'da yani birkaç projeyi, sağ olsun, hem Tarım Bakanlığımız hem Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızdan geçirdik. Hem sera projesi vardı, bir de hayvancılık. Bununla ilgili az bir zaman kaldı, sera bitiyor. 130 bin metrekaresel bir sera var, tamamen Ahıska Türklerine tahsis edilecek. Zaten kendileri tarımı çok iyi bildikleri için orada güzel bir iş istihdamı sağlanacak ama bunun yanı sıra boş kalmaması için İŞKUR bir kadro veriyor.

BAŞKAN – Toplum yararına çalışan.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Bu, yaklaşık iki yıldır İŞKUR'da tahsis ediliyor şu anda ama bunların, bu projelerin mutlaka bir an önce bitirilerek projelerle kendilerine bir iş sağlanması...

Üzümlü'nün bir dezavantajı sadece şu Başkanım: Üzümlü'de arazi sıkıntısı var çünkü küçük bir ilçe. Herkesin de zaten tapulu yeri yani kamuya ait arazi, hazine arazisi yoktur maalesef. Orada daha çok üzüm bağları var ama bu bağlarda kendileri bu şekilde çalışıyorlar. Sadece, burada, branşlı olan halkımız, soydaşlarımızın bir şeyi devam ediyor. YÖK'e bunu bildirdik, bunun çalışması yapılıyor. Bunların bir an önce diploma denkliklerinin verilerek kendi branşlarında mutlaka bir işe girmesi sağlanacak. Bunlar doktorlar ile tarım üzerine mühendisler veya işte birkaç tane hemşire var. Ama çok değişik meslek grupları var. Mesela bir tane uzay bilimcisi var bizim Üzümlü'de. Çok farklı farklı alanlar çünkü Ukrayna'da okumuşlar değişik alanlarda. Herkesin bu alanlarda çalışması şu anda devam ediyor. Orada 20'nin üzerinde kurs devam ediyor şu anda. Çok değişik alanlarda kurs veriliyor.

BAŞKAN – Bana göre, Ahıskalılar en çalışkan Türk soylulardır.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet.

BAŞKAN – Yani hele tarım sektöründe inanılmaz derecede başarılı, çalışmayı çok seviyorlar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Aynen.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Doğuştan öyle Başkanım.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Kazakistan'da Almatı'daki taksi duraklarında ben karşılaştım, çok da yiğit arkadaşlar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Çok var değil mi?

BAŞKAN – Kayıtlara giriyor ama yine de söyleyeyim. Gittikleri yerde bir süre sonra o çalışkanlıklarıyla orayı böyle hegemonyalarına alırlar, çok çalışkandırılar yani.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Aynen. Nerede iyi bir ev varsa o Türk Cumhuriyetlerinde yani Sovyetler Birliği içerisinde, bilin ki bu Ahıska Türkü’nündür. O kadar evi...

BAŞKAN – Veya iyi bir meyve yetiştiriyorsa falan...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, odur.

Sayın Başkanım, çok kısa dediniz, o aklıma geldi. Bu liste çalışması için görevlendirme yaptıktan sonra biz bir komisyon, heyetle o bölgeye gittik. Tabii, o anda bölgeye Donetsk Valisi bakıyor. Donetsk Valisini ziyaret ettik. Çünkü artık her şey resmîleştiği için mecbur bir nezaket ziyareti yapalım dedik. Durumu Vali Bey’e anlattık, dedik ki: “Böyle, böyle. Geldik, buradaki, bu bölgedeki Ahıska Türklerini mecburen alacağız.” Bir duyulandı Vali. “Allah allah, hayırdır Sayın Valim.” dedik. Dedi ki: “1989’da bu halk buraya geldiği zaman, bu bizim bölgeye, bizim bölgede meyveciliği kimse bilmiyordu. Domatesi ekmesini biz Ahıska Türklerinden öğrendik 1989’da.” Hiç yapmıyorlarmış, asla. “Burayı, bu bölgeyi öyle bir değişik hâle getirdiler ki bu Donetsk ve diğer o Slavyansk bölgesini, biz yirmi beş yıl içerisinde çok şeyler öğrendik bu halktan. Ondan, bunların gitmesini asla istemiyoruz.” Dedik ki: “Sayın Valim, doğru ama siz de bu halkın can güvenliğini sağlayamıyorsunuz.” Yani bu kadar da seviyorlar.

Hakikaten de Özbekistan’a gidiyorlar, çöle atıyorlar. O çölü yemyeşil bir hâle çeviriyorlar. Azerbaycan’da mesela Saatlı-Sabirabad bölgesi var; çöl, hiç ağaç yok. O bölgeye yerleştiriliyor. Orası şu anda cennet gibi bir bölge oluyor. Yani Kazakistan Almatı olsun, yine öyle. Her yerde böyle hızlı bir şekilde şey yapmışlar.

Ama bizim tek isteğimiz şu devletimizden, Sayın Cumhurbaşkanımıza da biz bunu arz ettik: Bundan sonraki göçlerde... Yani Sayın Başkan -açılıştaki onu söylemiştim- bizim Ahıska Türklerinin istesek de istemesek de Türkiye, ana vatanlarına göçü mutlaka devam edecek. Yani çünkü sonuçta bu insanlar orada vatani olarak kalmıyor, şundan dolayı: Ne yaparsanız yapın, orada mutlaka siz Türk’sünüz. Yani soydaş da olsa o ülkede... Veya diyor ki: “Siz Türk’sünüz. Burada ne işiniz var?”

SAİD YÜCE (Isparta) – Stalin...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Stalin’den sonraki dönemde de yani.

SAİD YÜCE (Isparta) – Yani Stalin dönemindeki ilk yerleşik yerleri tam coğrafi olarak hangi aralıklar?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Ahıska şehri ve onlara bağlı köyler, sadece.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 220 köy var orada.

BAŞKAN – Coğrafya olarak nereye yakın, Türkiye’nin neresine yakın?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Posof’un yanı efendim.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 15 kilometre mesafede.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Posof.

SAİD YÜCE (Isparta) – O kadar yakın yani.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, tabii, Posof’tan geçiyor.

BAŞKAN – Ermenistan’ın...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Posof’a 15 kilometre.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Hiç Ermenistan’a girmeden, Posof’tan bizim...

SAİD YÜCE (Isparta) – Gürcistan tarafında var mı hiç?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii. Yani o, daha ileri bölgeler. Bizimki tam sınır, bizden sonraki şehirler geliyor.

BAŞKAN – “Ardahan’ın karşısı.” diyorsunuz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, tabii.

SAİD YÜCE (Isparta) – Ardahan’la hemen bitişik.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Yani Türkgözü Sınır Kapısı’ndan girer girmez Gürcistan başlıyor. Orada küçük bir ilçe var, “Vale” isminde ilçe. Vale’yi geçer geçmez hemen Ahıska şehri.

BAŞKAN – Orada hiç Ahıskalı var mı şu anda?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Var efendim az da olsa. Yaklaşık iki yıldır bizim Dünya Ahıska Türkleri Birliği olarak da Avrupa Konseyinde çalışmalarımız var hakların iade edilmesiyle alakalı. Biz yaklaşık beş yıldır bu konuda çalışma yapıyoruz. Bilhassa, şu andaki Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Başkanlığını yaptığı dönemde bu konuda bize birçok hakta avantaj sağladı. Çünkü biliyorsunuz, Ukrayna’nın Avrupa Birliği’ne üyeliği vardı. O başvurudan dolayı Avrupa Konseyi o zaman şart koşmuştu “Ahıska Türklerinin haklarıyla ilgili çalışmanızı yapın, ondan sonra başvurunuzu şey yapalım.” diye. Tabii, o dönemde bizi muhatap olarak kabul ettiler. Önceden asla kabul etmiyorlardı. “Ahıska Türkü yok.” Kabul etmiyorlardı. Orada farklı isimler altında, “Meskhetian” diye isimleri kullanarak sizi ancak öyle bir toplum olarak görürüz.” Biz bunları sonunda Ahıska Türkü olarak kabul ettirdik. Yani orada da biz iki yıldır 43 aileye ev aldık efendim teşvik olsun diye, Ahıska bölgesinde. Yavaş yavaş statü alan yaklaşık 570 aile vatandaşlık hakkı aldı. Bunlar daha çok Azerbaycan’dan geliyor.

BAŞKAN – Şimdi dünyayı gördük. Türkiye’yi de İbrahim ağabey mi anlatacak?

Buyurun İbrahim Bey.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; teşekkür ederiz böyle bir toplantı organize ettiğiniz için.

Fuat Bey neredeyse her şeyimizi anlattı. Bazı konulara değinmek istiyorum.

1944’te ve 1989’da Ahıska’da ve Özbekistan’da Ahıska Türklerine yapılan bir sürgün filan değil, Ahıska Türklerini yeryüzünden yok etmek amacıyla yapılan bir soykırımdır.

Şimdi, bazı toplumlar vardır, bir yerden başka bir yere göçmüştür. Bunlara soykırım mecliste kabul edilirken Ahıska Türkleriyle ilgili, aradan yüz sene geçmesine rağmen hâlen ufak tefek bir sürgünden bahsediyoruz. Çünkü bu sürgün esnasında 17 bin sadece çocuk vefat etmiş, toplam 40 bine yakın insanımız yoksulluktan, açlıktan, hastalıktan vefat etmiştir.

Şimdi, merhum Cumhurbaşkanımız Turgut Özal 1989’da Ahıska Türklerine yapılan soykırımdan sonra bir komisyon oluşturup acaba gerçek mi bunlar diye... Bu komisyon sonucunda 2 Temmuz 1992 tarihinde Ahıska Türklerinin Türkiye’ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun’u çıkardı. Kanunun 1’inci maddesi iskânlı veya iskânsız göçten bahsediyor. Sizin de dediğiniz gibi, iskânlı göç devlet tarafından

getirilir ve belli bir bölgeye yerleştirilir. İskânsız göç de... Ahıska Türkleri, soydaşlar filan olduğu için iskânsız göç yaparak Türkiye'nin çeşitli illerine ve ilçelerine yerleştiler. Bugün iskânsız göç etmiş 70 bine yakın insanımız var.

BAŞKAN – İskânsız 70 bin?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 70 bin.

Bunların bir kısmı Bursa'da, Antalya'da, Denizli'de, İzmir'de ve diğer il ve ilçelere yerleşmişler. Bugün en büyük sıkıntımız... Allah razı olsun Sayın Cumhurbaşkanımızdan, geçen sene ağustos ayında 23 bin Ahıska Türküne istisnai vatandaşlık hakkı tanındı. Ama öncesi var ki yedi sekiz sene biz bu vatandaşlık hakkını alamadık. Sayın Cumhurbaşkanımızın özel bir çalışması sonucunda böyle bir karar alındı ve şu anda 23 bin insanımız Türk vatandaşlığına müracaat ettiler ve etmeleri devam ediyor.

BAŞKAN – Toplam kaç kişi var şu anda vatandaş olan?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şu anda vatanda olan, eskisi mi?

BAŞKAN – Toplam şu ana kadar, 2002 yılından itibaren...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Toplam 40-45 bine yakın insanımız vatandaşlığa kabul edildi şu andaki çalışma hariç.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 23 bin ama bu sayı tabii, aile bireyleriyle beraber daha yüksek bir rakam olacak çünkü şu anda başvurular devam ediyor. 9 Eylülde başladı bu istisnai vatandaşlığa başvurular, hâlâ devam ediyor bütün illerde. Buradaki rakam inşallah daha yüksek bir seviyede.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 24.900 kişi.

BAŞKAN – Onay bekleyen.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Evet, şu anda öyle.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 40 bin de yaklaşık olarak olmuş var, toplamda 64 bin.

BAŞKAN – Peki, geride ne kadar Ahıskalı kalacak bu durumda?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Sayın Başkanım, şimdi, Fuat Bey'in dediği gibi bizim şu anda Sovyetler Birliği'nde yaşayan 500 bine yakın Ahıska Türkü var.

BAŞKAN – Türkiye'de?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Türkiye'dekilerin şu anda problemi çözüldü.

BAŞKAN – Herkes, aşağı yukarı yani yüzde 90'ı olmuş oluyor.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii tabii.

Biz artık bundan sonra Başkanım, çalışmayı Türkiye'ye gelecekle ilgili yapıyoruz.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ne kadar dışarıda toplam?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 500 bin Ahıska Türkü var.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Yani o sürgünden kaynaklı insanların dağılmış şekli mi bunlar?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii tabii.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şimdi dünyanın 3 kıtasına, 9 ülkesine dağılmış, hiçbir hakları hukukları olmayan... Amerika’da bile yaşıyorlar.

BAŞKAN – Şimdi, tabii, 1992’de bir kanun çıktı, burada beş yıl şartı vardı vatandaş olmak için. Bu, uzun yıllar uygulandı. Bu şartı gerçekleştirenler Türk vatandaşı oldu ama 2009 yılında bir kanun çıkardık biz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, o zaman da yine istisnai vatandaşlık...

BAŞKAN – Dedik ki: Bu, Türkiye’de yaşayanlar üç ay içinde başvururlarsa herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulmadan vatandaş olacak. 2009 yılında bunu gerçekleştirdik. Zaten o zaman yaşayanlar vatandaş oldu ama şimdi araya gelenler gidenler oldu, sonradan yararlanamayanlar oldu. 2017’de bir karar verdik, dedik ki: Herkese uzun dönem ikamet izni veriyoruz. Doğru mu bu?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, önce ikamet izni alındı, uzun dönem.

BAŞKAN – Sonra Cumhurbaşkanımız dedi ki: “Bu yetmez. Kardeşim, ikamet izni verdiğimiz herkese de vatandaşlık...”

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Hatta Başkanım, uzun dönem olmayanlar da dâhil edildi, herkes.

BAŞKAN – Yani dolayısıyla Ahiskalıların vatandaşlık mağduriyeti yok değil mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Şu anda yok yani burada olanların yok.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şimdi, Başkanım, burada sıkıntımız şöyle: İstenilen belgeler. Şimdi, istenilen belgeler... Adamlar oradan dört sene, beş sene, altı sene önce göç etmiş...

BAŞKAN – Ha, onları önerin bize.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şimdi, onlar göç etmişler, bu belgeleri temin edemiyorlar, alamıyorlar. Oradaki yerli hâkimiyet bunlara “Siz artık Türkiye’ye gittiniz, size bu belgeyi veremeyiz.” diye... Bu belgeler de bizim burada elçiliklerde, konsolosluklardan para karşılığında...

BAŞKAN – Belge dediğiniz ne belgesi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Yani vatandaşlığa başvuru belgeleri oluyor Başkanım.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şimdi, ikamet belgesi istiyorlar. Diyorlar ki hangi bölgeden oturduğunuza dair bize ikamet getirin. Mesela Azerbaycan’dan...

BAŞKAN – Geliş yerinizi gösteren.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Evet, geliş yerimizi gösteren belge.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Bu, aile birliği belgesi, medeni hâl belgesi...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Evli ya da bekâr olduğunuza dair belge istiyorlar.

BAŞKAN – Kamuoyunda şöyle bir şey var: Ahıskalı olmadığı hâlde herkes Ahıskalıyız diye vatandaşlığa başvurduğu ve bunun da suistimal edildiği, bazı derneklerin bunu suistimal ettiği...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Şu anda mümkün değil.

BAŞKAN – Şu anda değil.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 2008, 2009’da maalesef...

BAŞKAN – DATÜB’den önce oldu.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii. Ama şu anda işi sıkı tutuyoruz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şimdi Başkanım, orada bir üç beş kişi bunu yaptı da bunu bütün milletimize şey yapmamız...

BAŞKAN – Ben sizin için demiyorum.

SAİD YÜCE (Isparta) – Neye göre tespit ediyorsunuz bu Ahıskalı mı değil mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Şimdi, sürgün belgesi... 1944’te bunun babası ya da dedesi sürgün edilmiştir diye...

SAİD YÜCE (Isparta) – Belgeyi isteme bundan dolayı olmuş olabilir mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, tabii.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Kendileri saklamış mı o sürgün belgesini? Nereden isteniyor?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şeyden alınıyor, bulunduğu ülkeden veriliyor.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Çünkü o zaman, sürgün edildikten sonra kayıtlar...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Arşivde var.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Arşiv belgesi var ama birçoğu biraz...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Ama bazı ülkeler de bunu vermiyor, vermek istemiyor yani...

BAŞKAN – Sizin büyükelçilikleriniz de veriyor bir kısmını.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Bizim büyükelçilikler sadece onaylıyor.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, veremiyor.

BAŞKAN – Onaylıyor mu Türk soylu belgesini?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, onu alabiliyor. Yerel makamlardan alması gerekiyor çünkü Kazakistan’da yaşıyorsa Kazakistan’ın...

BAŞKAN – Bu belgeyi benim dediğim sebepten dolayı istemiş olabilir mi Türk makamı?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii ki biraz daha devletimiz işi sıkı tutuyor ki yani bu haktan- suistimal edilmesin- yararlanmasın başka insanlar. Gerçekten de bunu biz de istemiyoruz. Mesela bizim Genel Başkanımız en son İçişleri Bakanlığındaki üst düzey toplantıda söyledi “Çok sıkı tutulsun, asla buradan kimse suistimalle yararlanmasın.” diye. Ama bu demek değildir ki... Ahıskalı belgeyi sunamıyor diye “Bu da Ahıskalı değildir.” demekte, o da ayrı bir mağduriyet.

BAŞKAN – Belge almak zor.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Belge almak zor. Bu belgelerin alınması için büyük bir para gerekiyor. Burada durumu olanlar alabiliyor, olmayanlar da alamıyorlar. Bazı şahıslar da bunun arkasından bir para kazanıyor. Belgeyi alamadığı için gidiyorlar o belgeleri getirtiyorlar. Biz diyoruz ki: Buna biraz kolaylık sağlanması mümkün mü acaba bu konuda?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sayın Başkanım, bazı para kazanacak olan kişiler, mesela bütün Türk cumhuriyetleri veya o bölgedeki konsolosluk ve büyükelçiliklerle işi tam böyle, içeriden bir kişiyle anlaşmış. Bizim halkımız gidiyor, apostilli evrakı tercüme ettirip verecek onaylatmak için. Diyor ki: “Altı ay sonra gel.” Hatta ondan sonra şunu söylüyor: “Şu kişi var. Ona verirsiniz o getirsin.” O üç gün sonra alıyor. Bütün elçilikleri bağlamışlar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Elçiliklerle, konsolosluklarla iş birliği yapıyorlar.

BAŞKAN – Türkiye büyükelçilikleri değil yalnız.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Zaten bizim büyükelçilikle işleri yok ki. Yani Kazakistan Büyükelçiliği, Kırgızistan Büyükelçiliği, Rusya, Azerbaycan, Ukrayna, Gürcistan; o büyükelçilikler, Türkiye’deki o ülkelerin büyükelçilikleri veya konsoloslukları. Bu sebeple, biz Dışişleri Bakanlığımıza da geçen hafta bu konuyu bildirdik. Bu büyükelçiliklerle irtibata geçip bu içerideki kişilerle bu işi yapan araçların kaldırılması lazım. Yani halkımızı böyle yüksek rakamda...

Çünkü Sayın Başkanım -burada İbrahim Bey doğru diyor- şimdi, bizde 6 kişidir bir aile. 6 tane evrak olacak. 1 evrak için de 100 dolar verirse minimum 1 evrakta 600 dolar. 4 tane evrak istendiği zaman 2-3 bin dolar para lazım. Bunlar da asgari ücretle çalışıyor ya da hiç çalışmıyor. Bu 600 doları vermediği zaman da bekliyor. Bakın, altı ay oldu, biz her gün yayın yapıyoruz, toplantılar yapıyoruz bir an önce başvurularınızı yapın diye illerde ama evrak toplaması çok zor.

BAŞKAN – Kaç kişi var dışarıda şimdi bu şekilde bekleyen?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Şu anda 5 bin civarında böyle, evrak toparlayamayan halkımız var. Diğerleri, Allah’a şükür, çoğu verdi. En hızlı, tabii, burada Bursa yapıyor çünkü yoğunluk Bursa’da olduğu için. Yani şu anda en yoğun bizim yaşadığımız şehir Bursa.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Başkanım, şimdi Azerbaycan böyle bir şey çıkardı: Diyelim ki çocuk 3 yaşında Türkiye’ye gelmiş, şu anda olmuş 20 yaşında. Azerbaycan’dan bu belgeyi almaya gittiği zaman diyor ki: “Askerliğini yap, sonra ben sana bu belgeyi vereyim.” Bu çocuk da zaten on beş yıldır Türkiye’de yaşıyor. Askerlik nasıl yapacak orada? Yani diğer belgeleri alıyor ama bu belgeden dolayı da şu anda bekletiyorlar.

Şimdi, Başkanım, ikinci bir sorunumuz uzun dönem ikametle ilgili. Dediğiniz gibi, geçen sene mayıs ayında böyle bir karar çıkardı Sayın Cumhurbaşkanımız ama o tarihten sonra gelenler için bu geçersiz. Yani şu anda kısa dönem ikametleri...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 31 Aralık 2017’de kapatıldı tekrar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Kısa döneme geçildi. Kısa dönemde vatandaşlık hakkı tanınmıyor, çalışma izni alamıyorlar, sosyal haklardan yararlanamıyorlar, sağlık sorunlarını çözemiyorlar ama uzun dönem ikametler devamlı verilirse ki burada ben bunu söylemek istiyorum: Mesela Bulgaristan ve Yunanistan Türklerine bu hak tanındı. Bu yasanın içinde biz de vardık ama nedense sonradan bu yasanın içinden Ahıska Türklerini çıkarılarak Yunanistan ve Bulgaristan Türklerine devam ediliyor.

BAŞKAN – Kısa dönem gelenler çalışma izni alabiliyorlar ama izin almak üzere çalışıyorlar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Bayağı bir sıkıntılı Başkanım, kısa dönem çok zor ama uzun dönem olursa hem insanlar kendi...

BAŞKAN – Son altı ay içinde gelenlerde bu sıkıntı oluyor.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, son altı ay.

Zaten Sayın Başkanım, bu...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Bunu uzun döneme kalıcı olup şey yaparsak inanıyoruz ki bütün problemler yüzde doksan dokuz çözülecek.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Biz dün değil, evvelsi gün Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğüyle ortak bir toplantımızda biz bunu Genel Müdürümüze arz ettik. Genel Müdürümüzün şöyle bir şeyi oldu yani olacak gibi inşallah: Mayıs ayındaki toplantıya mutlaka getireceğiz ve bunun mutlaka bundan sonraki Ahıska Türkleri...

BAŞKAN – Bunun çok olumlu bir bakış açısı olduğunu siz de biliyorsunuz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Başkanım, bir başka sorumuz emekli haklarımız. Şimdi, bizim insanlarımız yurt dışında, oralarda beş yıl, on yıl, on beş yıl çalışmışlar; Türkiye’ye gelip beş on yıl da Türkiye’de çalıştılar. Orada çalıştıklarını burada bir türlü saydıramıyorlar. Mesela ben dün Bakanlığa gittim bu konuyla ilgili.

BAŞKAN – Her ülke için mi böyle?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Sadece Azerbaycan ve Gürcistan’da çalışanlar için bu hak tanınmış böyle yani alabiliyorlar ama diğer ülkeler...

BAŞKAN – Hangi ülkeler?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Hiçbiri. Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Rusya...

BAŞKAN – Verilmiyor...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şu anda 65-70 yaşında insanlar, inanır mısınız, park bahçelerde çalışarak üç beş kuruş para için... Yani ailesi, çocukları falan olanlar tamam, bakıyor da ama öylesi var ki çocukları yok ya da bakacak insanı yok, çok zor durumda. Bu konuyla ilgili de bir yardımcı olursanız çok memnun oluruz.

BAŞKAN – Bu konu, tabii, o ülkelerin kendi iç işleriyle ilgili.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Hiç olmazsa çalışma günleri sayılırsa, para olarak değil yani gün olarak... 3.600 gün zaten Türkiye’de çalışıyorlar bunlar. Yani 60 yaşına bile gelmişse adam burada beş on yıl daha çalışmak mecburiyetinde olduğu için...

Doktorlarımız var, meslek sahiplerimiz var; bunların diploma denklikleriyle ilgili...

BAŞKAN – Ne kadar süre alıyor bu?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Diploma denkliği maalesef serbest göçte şu anda hiç mümkün değil. Yani bilhassa doktorlarda asla verilmiyor. Bir önceki dönemlerde uygulama yapılmış.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şimdi, 50-55 yaşında adam sınava tabi tutuluyor, bu artık unutmuştur o şeyleri. Ama mesela ben de doktorem. 1994’te geldim ben Türkiye’ye, 1995’te bizim diploma denkliklerimiz onaylandı ve şu anda 200’e yakın doktoremiz Türkiye’de mesleğini yapmaktadır. Ama bir 200’e yakın doktor da mesleğini yapamamaktadır çünkü denklikleri henüz yapılmadı. Sınava giriyorlar, sınavı kazanamıyorlar. Bunlara bir kolaylık sağlanmasıyla ilgili...

BAŞKAN – Sınavı direkt geçsinler diyorsunuz. Peki, sınavı direkt geçtiler, bunlar yarın hastaya yanlış bakarlarsa ne olacak?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Bizim şöyle bir önerimiz var: Yani bir-bir buçuk sene hastanelerde...

BAŞKAN – Parayla mı çalışınlar?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Yani ücret almadan böyle, bir senelik çalışıp orada staj yaparsalar...

BAŞKAN – Doktorluk teknik ve uzmanlık gerektiren bir şey, herkese doktorluk verildiği zaman... Neticede insan sağlığını emanet ediyoruz; unutmuş olabilir, bu anlamda yeteri kadar eğitim almamış olabilir vesaire. O yüzden bu...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Başkanım staja girerse, staj görürse bir sene ondan sonra hem denklik sınavını kazanma ihtimali yüksek olur hem de işini yapabilir.

BAŞKAN – Şöyle teklif edebiliriz: Sınavı geçemeyenlere Sağlık Bakanlığı veya ilgili üniversiteler nezdinde bir altı aylık, sekiz aylık staj imkânı verilsin. O stajdan sonra tekrar sınava tabi tutulsun.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Hayır, oranın hocaları var ya, hocaları bile sınava tutabilirler onları.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sınavda şu hocamız bahsettiği konu daha geçerli. Pratiğini görerek gözlem yapan, araştırma uygulama hastanesindeki klinik şefinin nezaretinde yapılacak bir sınav...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Onlar da o sınava tabi tutabilirler.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Uzmanlık sınavının muadili bir sınav yapıyorlar, formal bir test sınavı. Bu konuda sizin...

BAŞKAN – Ama bu konu bir insan sağlığı konusu, bir yere kadar müdahale edebiliriz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sayın Başkanım, biz de zaten direkt verilsin diye şey yapmadık.

BAŞKAN – Zaten biliyorsunuz, mesela doktorluk, veterinerlik mesleklerinin yabancılar tarafından yapılması Türkiye’de -avukatlık da öyle- şeye tabii yani mümkün değil neredeyse. Çünkü bunlar çok teknik meseleler. Şimdi, hukuk mesela: Başka ülkenin hukuku ile Türk hukuku arasında çok büyük fark var, zor oluyor. Aynı şey tıp için. Veterinerlik mesleği de 1930’lu yıllarda yasaklanmış. Neden? Hayvancılık Türkiye’de çok önemli bir sektör. Yabancı veterinerlerin Türkiye’ye hastalık getirmesinden korkulduğu için o yıllarda veterinerlik anlamında da engel konmuş. O da kamu sağlığıyla ilgili bir şey, insan sağlığına... Ta, o zamanki çıkma sebebi o kanun ama onun dışındaki mesleklerde kolaylıklar var. Onay aldık biz, doktorluğu da aldık ama diğer mesleklerde çok sorun yok.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Başkanım, şimdi, bak, biz bu sorunları böyle tek tek çözüyoruz ya bunun tümünden çözümü de 3835 sayılı Kanun’un uygulamasından geçer. Yani iskânsız göçen Ahıska Türklerine yani kendini ispatlamış, “Ben Ahıska Türküyüm.” diyenlere bu kanun çerçevesinde verilirse inanın ki ne vatandaşlık ilgili sorunlar kalır ne diğer sorunlar kalır, bütün bunlar otomatik olarak çözülecektir kendiliğinden. Bize bu konuda yardımcı olursanız inanın ki...

BAŞKAN – Emeklilik haklarınız, uzun dönem ikamet haklarınız belgeyle ilgili, hani istenen belgelerle ilgili sorunlar çözülebilecek sorunlar...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Zaten belgesiz olmaz.

BAŞKAN - ...ama doktorluk ve meslek denkliği tamamen teknik bir olay. Ha, biz burada süreci hızlandırırız ama tabii ki içeriğe karışmayız.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Başkanım, burada bize yardımcı olacağınız tek konu tıpta, doktorlukla ilgili, kurs imkânının verilmesi, gerekli üniversite veya...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Staj yapma imkânı.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Bir sene staj görürse...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Bu konu sadece Ahıska Türklerinin değil malumunuz...

BAŞKAN – Suriyelilerin de...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Onların da var, Doğu Türkistan Uygur Türklerinde de var.

BAŞKAN – Almanların da var, İngilizlerin de var.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Ve Türkiye dışında okumuş herkes de bu sınava tabi tutuluyor yani.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Şu an Türkiye’de dışarıdan yeni mezun olmuş, denklik isteyen çocuklara bu sınav yapılabilir; oraya giden bunu bilerek gidiyor ama meslek hayatı içerisinden gelen, doktor olduğunu söyleyen ve geldiği ülkeden belge getirenlerin muamelesi ile diğerlerinininki birbirinden ayırt etmek lazım.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Doğru.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Staj şart, doğru.

BAŞKAN – Bunlara bir müddet staj ve klinik şefinin ve oranın kontrolünde bir heyetin sınav yapması daha makul gibi geliyor bana.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – En doğrusu, evet, doğru diyorsunuz efendim, o staj gören yerden sınav yapılması.

BAŞKAN – Başka, onun dışında?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Başkanım, biz bu ülkenin yabancısı değiliz.

BAŞKAN – Bunun dışında yani Türkiye’de karşılaştığınız sorunları soruyorum.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şunu şey yapayım da: Bize burada yabancı muamelesi yapıldığında inanın ki çok ağırımıza gidiyor. Benim dedelerim Yozgat’tan Ahıska’ya göç etmiş; bizim içimizde Konya’dan giden var, Kula’dan giden var; Ahıska’nın kendi halkı var yani...

BAŞKAN – Artık öyle bir muamele yok ya.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 1992’de çıkan bir kanun var, Ahıska Türklerinin Türkiye’ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun.

BAŞKAN – Öyle bir muamele yok ama şu talep tabii ki bazen şey oluyor: “Bize biraz ekstra ayrıcalık tanıyın.”

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Aynen.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Ayrıcalık, yoksa biz şu anda Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bakıyorum, 2017’deki karardan sonra artık vatandaşlığa geçiş süreçleri çok hızlandı.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sayın Başkanım, şunu ifade edelim: Gerçekten de bize şu anda verilen değer ve kıymet hakikaten de üst seviyede. Yani biz bütün bakanlıklarla görüşme yapmak istediğimizde anında randevu veriliyor, Sayın Cumhurbaşkanımızın tutumu zaten belli bu konuda, ne dediysek hemen yerine getirildi, sağ olsun yani bizim halkımız devletimize müteşekkik. Sadece bu oturma izinlerinde problem vardı, o da genel manadaydı biliyorsunuz ama uzun dönem... Hakikaten bu da var yani. 90’dan beri hiç verilmeyen hak 2017’de bize verildi, uzun dönem, ilk defa o kapıyı bir araladık; sağ olsun devletimiz.

BAŞKAN – Kanundaki beş yıl şartı ortadan kaldırıldı, vatandaşlığa geçiş için artık direkt başvuru...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sayın Başkanım, şunu da söyleyeyim: Mesela beş yıl şeyde yazıyor ya, bizim halkımızın fazla yığılmasının en fazla sebebi o beş yıl içerisinde Türkiye dışında yüz seksen gün problem bizim için çünkü Ahıska Türklerinin bir ayağı burada, bir ayağı o ülkede çünkü akrabaları orada, devamlı gidip geldiği için. Yüz sekseni geçtiği anda beş yıl yanıyor, tekrar beş yıl...

BAŞKAN – İkamette kesintiye uğruyorlardı.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, zaten ondan dolayı hemen vatandaş olamıyorlardı, yığılma oradan oldu. O sebeple istisnai vatandaşlık bizim için çok büyük bir avantaj oldu, hele uzun dönem yani şu uzun dönem bir başlasın, bundan sonra vatandaşlık konusu hiçbir zaman gündeme gelmez Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yani vatandaş olmayan sizin de söylediğiniz gibi 5 bin kişi var, bunlar da belge eksikliğinden dolayı, burada sorun yok artık, vatandaşlıkta bence sorun yok.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Yok, sadece bir evrak sorunu var, onları da biz gerekli yerlerle işte, hem Göç İdaresine hem Nüfus ve Vatandaşlığa, iki genel müdürlüğe iletiyoruz. Sağ olsun onlar da çok özverili çalışıyorlar. Sadece bu evrak alımında işte, bu büyükelçiliklerde çalışan bazı art niyetli insanların aradan kaldırılması...

BAŞKAN – Türkiye’deki Ahıska nüfusu 60 bin olmuş diyebilir miyiz şu anda?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Fazla Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Fazla mı, 70 bin mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 70 bine yakın.

BAŞKAN – 70 bin yaklaşıntınız.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – İskânsız göç eden Ahıska Türkleri 70 bine yaklaştı.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – O iskânıyla beraber biraz daha fazla çünkü Erzincan...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ama çok daha önce gelenler var değil mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Onları hiç saymıyoruz yani...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 93 Harbi’nden sonra gelen var Türkiye’ye yani şu anda...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sürgün öncesiyle ilgili biz hiç çalışma yapmadık.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Bizim Adana’da, Osmaniye’de, Çukurova’da Ahıska Türklerinin köyleri var.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Merhum Ayvaz Gökdemir vardı milletvekili, Ahıska kökenli, onun dediğine göre 1 milyona yakın Ahıskalı var Türkiye’de yani öyle bir istatistik...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR –Ardahan, Posof, Kars, Iğdır; çok var.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – İdare Amiri Salim Uslu Bey var.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Salim Uslu Bey var, bayağı var Ahıska kökenli olan. Sayın Cumhurbaşkanımızın Başdanışmanı yine hakeza öyle. Milletvekillerinden var, İstanbul Milletvekilimiz... Ahıska kökenli bayağı var ama biz çalışmayı daha çok 1944 sürgün sonrası üzerinden yapıyoruz yani sürgüne uğramış olan halkın üzerinden.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şu anda eski Sovyet topraklarında yaşayan Ahıskalıların hiçbir sosyal güvencesi yok, hiçbir şeyi yok; her an her şeyle karşı karşıya gelebilirler. Sayın Başkanım, bundan dolayı da bu Ahıska Türklerinin Türkiye’ye göç etmesini devam ettirmemiz gerekiyor ve 3835 sayılı Kanun’u uyguladığımız takdirde problemlerin çok kısa dönemde çözüleceğine ve bu insanların geleceğinden emin adımlarla ülkemize çok yararlı olacaklarına inanabilirsiniz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sayın Başkanım, bu şeyi de en son olarak arz edelim sizlere de. Bizim Genel Başkanımız ve Yönetim Kurulu olarak Sayın Cumhurbaşkanımızla en son görüşmemizde bundan sonraki göçlerin iskânlı göç olarak devam

etmesi... Çünkü birçok sorunu ortadan kaldırıyor, konut problemi olmuyor, sosyal haklarda rahatlama sağlıyor, vatandaşlık konusu; bir yerde daha çok, bunlar Türkiye'ye verimli olsunlar... Mesela bizim halkımız tarım ve hayvancılıkla alakalı, bize en yakın yer neresi? Kars, Iğdır, Ardahan, Posof; o bölgede çok geniş bir şey yaparak, coğrafya aynı, orada rahat bir şekilde Türkiye'ye katkıları olur bilhassa tarım ve hayvancılıkta, o bölgeyle ilgili bir çalışma yapacağız efendim.

BAŞKAN – Kaç araç getirdiniz? Ben şimdi konuyu değiştireyim.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – İşkânlı göçle mi efendim?

BAŞKAN – İşkânlı, evet. İşkânsızlarda da muafiyet veriyoruz herhâlde.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Yok, iskânsızlara getirmediler. Bu ilk etapta Iğdır'a gelenler 5-10 araç getirdiler.

BAŞKAN – En son gelenler getirmedi mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – En son gelenler Erzincan Üzümlü ve Bitlis'te var efendim.

SAİD YÜCE (Isparta) – Onların nasıl bir avantajı oluyor?

BAŞKAN – Araç ve eşyalarda, hayvanlarda vergi muafiyeti var. Yani dışarıdan getirdikleri...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Hayvanlarını getiremezler de...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Hayvan ve eşya maalesef hiç olmadı, araçlarda oldu. Bu araçlarda da ufak bir problem var, biz onu ilettik ama inşallah Gümrük ve Ticaret Bakanlığı çözecek. Yani onlar bir tarih koymuşlar Sayın Başkanım işte “Şu tarihten itibaren giriş yaptıktan sonra aracını getiremez.” Çünkü şöyle bir problem oldu: Biliyorsunuz o anda can havliyle hemen çıkıp geldiler, sonradan gidip o yerlerini satmak için, maalesef para etmiyor ama oradaki yerel halk diyor ki: “Şu aracımı vereyim, bu aracın karşılığında sizin şu yerinizi alayım.” Böyle bir takas olayı oldu. Burada da Bakanlık şunu diyor: “Daha çok göçten sonra araç üzerinize tescil edildiği için bu olmaz.” Aslında bununla ilgili bir çözüm bulmamız lazım çünkü adamın mecburen bu aracı alması lazım, yoksa satılmıyor “Orada heder olacak mal mülk, en azından bir araçla bunu kurtarayım.” diyor. 10 küsur araçta böyle bir problem var. Bizim yaklaşık 50 civarında araç girişimiz oldu, bunların tescilleri de yapıldı, şu anda plaka alma dönemine geçildi Erzincan'da, Bitlis Ahlat'ta da.

BAŞKAN – Peki, biz sahada araştırma, inceleme yapmak için nereye gidelim?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – İşkânlı göç için mutlaka Erzincan Üzümlü olsun efendim. Bitlis Ahlat'ta 72 ailemiz var ama Üzümlü yani ikisini anlamakta yeterli olur. İşkânsız ise Bursa ziyareti güzel olur çünkü yoğunluk Bursa ve Antalya olduğu için.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – İnegöl Bursa.

BAŞKAN – Antalya olmaz mı?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Olur tabii ki, neden olmasın?

BAŞKAN – Yani Antalya'da da var değil mi?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Sayıları ne kadar?

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Dernek var mı orada ya da...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Var, bizim temsilciliğimiz var.

Orada da yaklaşık 10 bin civarında var.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Nerede, Antalya’da mı?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – En çok Lara’da, işte, Muratpaşa; o bölgelerde yaşıyorlar daha fazla.

BAŞKAN – Bir Antalya’yı ziyaret edelim, seçim bölgesi olduğu için, kendi bölgesi.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Mutlaka, biz onların organizasyonunu sağlarız Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Biliyorum. Mevlüt Çavuşoğlu Bakanımızla da zaten her yıl bir kere bir toplantı yapıyoruz bunlarla.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Biz de beraber bir toplantı yapmıştık Antalya’da 2016’da.

BAŞKAN – Ben de vardım o toplantıda, Başkan gelmişti...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Mevlüt Bey de duyarlı bu konulara.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, sağ olsun. İşte, onun için Avrupa Konseyinden beri, yaklaşık on yıla yakın oldu, hâlâ bizimle ilgili çalışması devam ediyor.

BAŞKAN – Şimdi, kamuoyunda şu var: “Ahıskalıları verilmiyor, Suriyelilere keçeyle veriliyor.”

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Normal halk içinde söylenti var.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – O çok yanlış bir tabir.

BAŞKAN – Ya, Suriyeliler ile Ahıskalıları karşılaştırmak yanlış.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Efendim, hiçbir zaman bir kefeye konulmadı, orada biraz böyle kastı aşan bir cümle var, olmaması lazım. Biz devletimizin bize karşı tutumunu çok iyi biliyoruz gerçekten.

BAŞKAN – Şimdi, şu var: İki topluluğu -hangisi olursa olsun- karşılaştırmak, böyle bir dil kullanmak yanlış bir durum. Ha “Ahıskalıların haklarında eksiklik var, sorunları var” denilebilir ama Ahıskalıları Suriyelilerle, Suriyelileri Iraklılarla, Iraklıları Filistinlilerle, bir başka grupları diğeriyle yan yana getirmek, tartışmak, kıyaslamak yanlış; daha ilerisi, başlı başına cahillik.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Bilinçsiz insanların yaydığı şeyler onlar.

BAŞKAN – Herkesin statüsü farklı.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Problemleri de farklı.

BAŞKAN – Problemleri farklı, geliş sebepleri belli.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii ki, sığınmacı bunlar, sığınmacı.

BAŞKAN – Onlar savaştan kaçmış, bunlar burada iskânlı.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Bir de efendim, en büyük fark olarak şu var: Onlar orada bir sığınma kampında kalıyor, bizimkiler dubleks bir evde kalıyor; şimdi nasıl ikisi bir olabilir? Yani evleri inşallah gittiğimizde bir görünüz efendim, dubleks ev, 160 metrekare, iki katlı; bir aileye yani fark, ikisini karşılayamayacak derecede.

BAŞKAN – Türkiye’de kaç tane dernek var Ahiskalılarla ilgili?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 15’e yakın faaliyette olan dernek var.

BAŞKAN – 15 tane dernek var.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 1 tane federasyon, 1 de vakıf. Bunların tabii hepsi bizim çatımız altındaki kuruluşlar.

Sayın Başkanım, Dünya Ahıska Türkleri Birliği olarak da o dediğiniz haberdan sonra biz bir zaruri açıklama yaptık yani bizim devletimizin bize karşı tutumunu asla buraya gelen diğer... Kardeşlerimizdir onlar, biz asla, hiçbir zaman, aynen sizin dediğiniz gibi, kimseyle karşılaştırma yapmayız, doğru değil. Bu, devletimizin bir çalışmasıdır, o asla bizim karışacağımız bir konu değildir, devletimiz nasıl uygun görmüşse öyle yapar ama bizimle ilgili yapılan çalışmaları diğer o milletlerle biz... Mesela Bulgarlarla hiçbir zaman karşılaştırmadık “Niye onlara böyle?” diye. Hayır, biz Ahıska Türkleri olarak biz şunları aldık ve devletimizin bize karşı tutumu zaten belli, Sayın Cumhurbaşkanı’nın yanındaki bizim tutumumuz belli; bunun yanında böyle sözü olmayan yani bu şeyde söz hakkı olmayan insanların böyle beyanları asla bizi bağlamıyor zaten, biz bunun da defaatle duyurusunu yaptık. Biz sadece eksiklik olabilir diye çünkü bu uyum yasaları var, Türkiye’nin bir sürü kanunu olan şeylerden dolayı bazı şeyler oluyor ama bunların da bir an önce azaltılarak... Halkımıza zaten altı aydır vatandaşlık çalışmaları var, bunun yanı sıra sosyal güvenlik hakları, emeklilik hakları, diploma denklikleri halledildiği zaman hiçbir problem yok Sayın Başkanım bundan sonra.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Başkanım, şimdi bu 3835 sayılı Kanun’u biz kalıcı olarak iskânsız göç edenlere uygulama imkânınız yok mu hiç? İnanın ki bu sorunlar yüzde 99 düzelecek.

BAŞKAN – Biz talep aldık, biz Komisyon olarak işte bunları incelemek, sizi dinledikten sonra bunları raporlamak, raporlayıp devlet kurumlarıyla paylaşmak üzere kurulmuş bir Komisyonuz. Bu sorunları önce sizden dinleyelim, ardından inşallah bir iskânlı grupta buluşalım, daha sonra da iskânsız bir şehirde -Bursa olur, Antalya olur- Ahıskalı kardeşlerimizle buluşalım, konuşalım hem göçleri hem uyumları hem süreçleri hem sorunları hem talepleri konusunu. Hakikaten Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak da Komisyonumuzda bütün partilerden üye arkadaşlarımız var; MHP var, CHP var, HDP var, AK PARTİ var; hep beraber “Sorunların çözümü anlamında ne yapılabilir?” konusunda çalışma yapmak üzere zaten bu toplantıları yapıyoruz. İnşallah ilgili yerlere ileteceğiz.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Sayın Başkanım, hatta biz geçen yıl 13 Mayıs’ta sırf iskânlı göçün nasıl bir çalışma olduğunu göstermek amacıyla Erzincan’da bir uluslararası sempozyum yaptık, Ahıska Sempozyumu. 300 akademisyeni oraya davet ettik yurt içi ve yurt dışından yani Kazakistan, Kırgızistan, Rusya, Azerbaycan’dan akademisyenler ve Türkiye’den akademisyenler. Erzincan Üniversitesiyle ortaklaşa yaptık, üç gün. Hakikaten de gelen bütün heyet -yaklaşık 450 kişi getirdik misafirlerle beraber- iskânlı göçün pratikteki yüzünü ilk defa orada gördüler.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Basıldı mı o sempozyum birileri tarafından? Onlardan bize de verebilir misiniz?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii ki, memnuniyetle, mutlaka.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Orada sonuç bildirgesinde özellikle birtakım tavsiyeler vardır...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, sonuç bildirgesi ile kitabı beraber sizlere takdim ederim efendim, mutlaka.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Kitabın sonunda, ekinde vardır sizinle ilgili...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Var, var; yayınlandı, bizim şeyimiz de var.

BAŞKAN – Ruhi Bey, sizin söyleyeceklerinizi dinleyelim.

Buyurun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ben öncelikle arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum böyle kapsamlı bilgileri için.

Aslında her şeyi ifade ettiniz “Buradan benim atalarım Yozgat’tan, Çorum’dan, Konya’dan oralara gitti, bize burada yabancı muamelesi yapılması zorumuza gider.” diye ama biz bunu hiçbir zaman zihniyet olarak yapmadık, yapmayız da. Ama ister istemez bu şuurda yeteri kadar duyarlılıkta bir kitle olmadığı için buna maruz kalınabiliyor fakat biz Göç ve Uyum Komisyonu olarak buradaki dönüşümün, girişin, özellikle Ahıska Türklüğünün yeniden bu topraklarla bütünleşmesinin buraya çok değerler üreteceğine yürekten inanıyoruz. Bu sebepten dolayı ben gerek Komisyon Başkanımıza gerekse üyelerine meseleye daha vizyoner yaklaşma hususundaki teklifleri sıcak karşılayarak hamle yapmalarından dolayı da teşekkür ediyorum.

Bu Komisyon önce “Mülteci Hakları Komisyonu” olarak kuruldu, Suriyeli savaş kaçkını misafirlerle ilgili problemleri nasıl yönettiğimizi takip için kuruldu ama kurulduktan sonra da devamına karar verilerek ismi Göç ve Uyum Komisyonuna dönüştürüldü ama Türkiye’de sadece Suriyeliler değil, özellikle Türk soyluların da ciddi anlamda problemi var.

Sizlerden sonra Uygur Türklerini, Doğu Türkistan Türklerini ve diğer Türk soylu olanların Türkiye’deki karşılaştıkları problemleri de dikkate alan, yerinde, sorunları çözmeye dair işler yapmaya çalışacağız. Komisyonumuzu, “Problemlerimizi gittik, anlattık, bunlar yasal olarak düzenlenecek, o yasalardan sonra, işte, bizlere birtakım katkıları olacak.” gibi düşünmeyin. Komisyonumuzun, problemleri yerinde dinleyerek anlık kamu bürokrasisiyle, yerel yönetimle ve karşılaşılan yerle sorun odaklı, sorunlara çözüm odaklı yaklaşan bir tarzı var.

Biz geçen hafta Kahramanmaraş’a bir ziyarette bulunduk. Suriyeli işverenler vardı orada, iş adamları. Kampıta yaşayan insanların birtakım talepleri vardı. Sayın Başkanımız Atay Uslu’nun, Komisyon üyemiz, değerli Said Bey’in, diğer arkadaşlarımızın müdahaleleriyle, bizlerin müdahaleleriyle orada anlık yerel yönetimle, vilayetle karşılaşarak problemleri yerinde çözüldü. Bizim gezilerimizde –bilemiyorum, diğer komisyonlar nasıl yapıyorlar, belki raporlama üzerinde gidiyorlar- bir rapor dinleme, durum tespiti var ama tespit ettiğimiz meselelere yerinde müdahalelerle çözüm odaklı –örtük işler diyoruz biz buna- işlerimiz var. Yani şimdi sizden aldıklarımızla ilgili konuyu, ben inanıyorum, Atay Bey, o ifade ettiğiniz problemleri Dışişlerinde, İçişlerinde, YÖK’te, diğer yerlerde, hemen, “Durumu nedir, çıkmış yasalar bunları çözmeye yeterli mi, değil mi, yeterliyse bürokrasi nerede takılıyor, neden bunlar olmuyor?”un peşine düşecektir, biz de o şekilde. Diğer taraftan da yasal olarak gördüğümüz bir engel varsa bunu yasama faaliyeti içerisinde hangi maddeleri nereye ekleyerek bu problemleri aşabiliriz üzerine çalışıyoruz. Bu konuda ben de sizlere bu vesileyle çalışmamızın sadece şeklen dinlenen ama mevzuatla ve mevcut durumla sınırlı, iş olsun diye yapılan işler gibi olmadığı hususunda kesinlikle bir cümle kurabilirim, hüküm cümlesi kurabilirim. Yani biz de genel anlamda İnsan Hakları Komisyonu, özelinde de Göç ve Uyum Komisyonunun... Ne kadar oldu Başkanım, iki buçuk yıl oldu mu bizim?

BAŞKAN – Oldu.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – İki buçuk yıldır yaklaşık üyesiyim. Burada da işe yaramanın duygusunu yaşıyorum. Bunu da sizin bilmenizi istiyorum.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Allah razı olsun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Buraya vakit ayırmanız... “Türkiye Büyük Millet Meclisine gittik, anlattık ama ne olur, onları bilmiyoruz.” duygusu yaşamayın. Şu anlattıklarınız... Sayın Başkanım da ısrarla sizden tanımlanmış problem istiyor yani “Teorik çerçeveyi anlatıyorsunuz, haklısınız, teorik çerçevenin altında yaşanan, aşılması gereken problemlerinizi nedir?” sorusunu sormasının gerekçesi de o. Ben de tekrar sizlere çok çok teşekkür ediyorum.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Çok sağ olun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Amerika’da bir de Ahıska Türklerinin bir günü mü oluyor, bir yürüyüşü mü oluyor? Orada...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Evet, yapıyor.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – İslam Bey diye birisiyle tanıştım ben.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – İslam var, şu anda onun yerine “Aydın Mamedov” isminde bir konsey... Bizim orada Asya Konseyimiz var, o seçildi.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Genel durum nedir Amerika’da? Sayı, ortam?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Şu anda 17 bine yakın Ahıska Türkü var. Bunlar 2003 ve 2004 yıllarında mecburi göçe maruz kaldılar. Aslında bizim...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Nereden göçtüler?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Rusya’dan. Krasnodar bölgesinde de vali, vali yardımcıları...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Nerede?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Rusya’nın. Vekilim, buranın hâkimiyeti de Ermenilerin elinde olduğu için bu Türklere bir türlü kimlik vermediler -orada yaşayan Ahıskahlara- ve şöyle dediler: “Ya çıkın Türkiye’nize gidin... Yani burayı terk edeceksiniz mecburen.”

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Amerika’da hangi bölgeler daha çok?

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Dağınık. Ohio’da 500 aile var. Diğer illerde, biz 2010’da gittik onları ziyarete...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – 8-10 bölgeler.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – Yani böyle asimilasyon politikası Amerika’nın, işte 10 aile buraya, 5 aile oraya, 20 aile oraya... Araları iki üç saatlik uçaklı yollar.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Şimdi kültür merkezleri kuruldu, sağ olsun, Diyanet İşleri Başkanlığı da birkaç bölgede cami şey yaparak onun altında kültür merkezleri... Daha çok böyle bir araya toplama çalışması var. Türkiye Türkçesinde kurslara şu anda başlandı.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GÖÇ KOMİSYONU ÜYESİ İBRAHİM AGARA – 2010’da gittiğimizde, bizim bir yazarımız var Erol Zeyrek...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Çok teşekkür ediyoruz her şey için, sağ olun.

BAŞKAN - Said Bey, birkaç cümle...

SAİD YÜCE (Isparta) – Önce teşekkür ediyorum sizlere. Hakikaten önemli bilgiler aldık.

Tabii, şunu da söylemek istedim: Ahıska Türkleri hem vatana bağlılıkları hem çalışkanlıklarıyla hakikaten iftihar edeceğimiz kardeşlerimiz. Türkiye de elinden gelen her şeyi onlar için yapıyor, yapmaya da devam edecektir.

Bizim, tabii, Türk olmaktan kaynaklanan yani aynı milletten, ırktan gelmek, İslam'a bin yıl bayraktarlık yapmış olan Türklerin bir önemli özelliği de -belki Türklük özelliğinden daha önemli olan- Müslüman olma özelliğidir. Yani İslamiyet, İlayikelimetullah... O İslamiyet bayrağı altında hepimizin daha öncelikli ayrı bir kardeşliğimiz var. Hem bulundukları bölgelerde hem de Türkiye'de nasıl Türklüğümüzü muhafaza ediyorsak manevi değerlerimizi de dinî değerlerimizi de muhafaza edecek çalışmalar yapıyor olduğunuzu tahmin ediyorum. Çocuklarımız, gençlerimiz, aileler içerisinde o Kur'an eğitimi, din eğitimi, onların manevi değerlerle mücehhez hâlde olması, hele hele sadece Türkiye'de değil, burada atmosfer belki uygun, kendilerini daha iyi muhafaza edebilirler ama özellikle o bahsettiğiniz on ayrı devlette onların bu değerlerini muhafaza edebilecekleri ve gelecek kuşaklara taşıyabilecekleri tedbirleri de alıyorsunuzdur diye tahmin ediyorum.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Mutlaka efendim. Biz hatta çok kısa bir şeyi burada... Biz bu ülkelerdeki din görevlilerimizi, bizim oradaki imamlarımızı -mesela bunlar çok üniversiteden değil de diğer şeylerden öğrendiklerini pratiğe sokmak için- Diyanet İşleri Başkanlığımızla yaklaşık on yıldır hizmet içi eğitim kursuna tabi tutuyoruz. Mesela Kazakistan'dan 10 tane imamı getiriyoruz, Kırgızistan'dan 5 tane, Ahıska Türkü imamı, burada her yıl iki üç ay hizmet içi eğitim kursundan geçirerek bütün imamı bu şekilde taradık.

SAİD YÜCE (Isparta) – Yani sadece Ahıskalılara değil, özellikle Sovyet yönetimi zamanında, işte Stalin öncesi ve sonrası dönemlerde din tamamen orada baskı altına alınıp büyük zorluklar yaşandığı için Ahıska Türklerinin o girişkenliği ve çalışkanlığıyla...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Biz de zaten Erzincan ile Bitlis'e gelir gelmez hemen Diyanet İşleri Başkanlığımız o bölgelerde çok yoğun Rusça ve Türkçe kitaplarla ev sohbetlerini başlattı çünkü orada bir eksiklik var, bunu bir an önce kapatmamız lazım.

SAİD YÜCE (Isparta) – Oradakini yapmakla birlikte, bir de, işte, Kazakistan veya o Asya ülkelerinde de telafi edici, destek olucu çalışmalara, sizlerin de oralarda yaşayan, hâlen birçok dostunuz veyahut da akrabalarınız olduğu için, oraların da takibi ve devamı için gayretleriniz olur diye...

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Tabii ki efendim, çünkü orada temsilciliklerimiz var, şeyler var.

Sayın Başkanım, çok kısa bir şeyi arz edeyim, çünkü...

BAŞKAN – Son.

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ FUAT UÇAR – Erzincan ve Ahlat'ta bizim tek bir problemimiz var -o belki şey yapılabilir- iş istihdamı konusunda orada işte bir eksikimiz var. Neden bunu özellikle söylüyorum? Yani devletimizin, bilhassa Sayın Cumhurbaşkanımızın çok büyük bir emeği var bu göçte. Bu göçün zayi edilmemesi için orada sadece iş istihdamında biraz maalesef eksiklik var.

BAŞKAN – Gelince de bunları göreceğiz zaten, konuşacağız.

Peki, çok teşekkür ediyoruz, DATÜB'e teşekkür ediyoruz, milletvekillerimize teşekkür ediyoruz.

Bugün Ahıskalılar Birliğini dinledik. Onların hem dünyadaki süreçlerini tarihî süreçlerini hem de Türkiye’deki süreçlerini dinledik. Tabii, Türk devleti olarak, Türkiye olarak biz tüm dünyadaki mazlumlara kucak açıyoruz. Bu anlamda Suriyeliler geliyor, Iraklılar geliyor ülkemize, farklı ülkelerden, Myanmar’dan gelenler var. Bu, bizim milletimizin büyüklüğü, devletimizin büyüklüğü, medeniyetimizin büyüklüğüdür. Bu, bizim ensarlık ruhumuzdur diye söylüyorum.

Türk soylularıyla ilgili de biz, devlet olarak, Türk soyluları ayrı bir millet görmüyoruz, hiçbir zaman da görmedik. Onlar bizim bir parçamız, dünyanın neresinde olursa olsun, yalnızca Anadolu coğrafyasında değil. O yüzden onlarla ilişkilerimiz her zaman kuvvetlendirilerek devam ediyor. Biz aynı milletiz, aynı medeniyetin mensuplarıyız. Ahıskalılarla ilgili devletimiz özel çalışmalar yaptı, yapmaya devam ediyor. Özellikle Sayın Cumhurbaşkanımızın 2017 yılından itibaren başlattığı, Hükümetimizin başlattığı istisnai vatandaşlıkla bu artık zirveye ulaştı diyebiliriz. Neredeyse Türkiye’de yaşayan her Ahıskalı kardeşimize daha önce uzun dönem ikamet izni, farklı ikamet izinleri veriyorduk ama artık vatandaşlık veriyoruz. İnşallah bu süreçleri daha da kolaylaştıracamız, beraberce yaşamaya devam edeceğiz. Bazen Ahıskalılara “göçmen” diye hitap edilmesinden bile uzaksınız, göçmen bile değil onlar, gibi ifadelerde bulunuluyor. Biz Ahıskalıları göçmen olarak görmüyoruz, Ahıskalıları Türk vatandaşı olarak görüyoruz, bizim bireyimiz, parçamız olarak görüyoruz. Daha da üst düzey anlamda onu ifade edeyim. Türkiye’de, siz de ifade ettiniz, 70 bin civarında Ahıskalı kardeşimiz var. Bazen bu 200 binlere kadar çıkartılıyor ama doğru değil, anladığım kadarıyla 70 bin civarında var. Tabii, gelmek isteyen kardeşlerimiz daha var. Bunlarla da ilgili çalışmalar yapılıyor ama önceliğimiz, hakikaten savaş bölgesinde kalan, daha zor şartlarda kalan Ahıskalı kardeşlerimiz. İşte, Ukrayna’da, o savaş bölgesinde kalan kardeşlerimizi, yaklaşık 930 aileyi hızlı bir şekilde Türkiye’ye getirdik, iskân da ettik. Çok şükür onlar da artık evlerinde sıcak yemeklerini pişirip mutlu bir şekilde yaşayabiliyorlar. İnşallah burada ilettiğiniz sorunları ilgili kurumlarla paylaşacağız. Söylediğimiz gibi sahada da önce iskânlı Ahıskalı kardeşlerimizle, ardından da iskânsız olarak yaşayan Ahıskalı kardeşlerimizle bir araya geleceğiz.

Toplantımız sona ermiştir.

Tekrar teşekkür ederiz.

Kapanma Saati: 11.58

